

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor
 Fél évre . . . . . 4 kor
 Negyed évre . . . . . 2 kor
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILVÉLTETŐSÁG 50 FILLÉR.

Feloldó szerkesztő:	Főszerkesztő:	Kiadó és lapfajdos:
ZRINYI KÁROLY.	MARGITAI JÓZSEF.	STRAUSZ SÁNDOR.

A közművelődésről.

Írta: Budaváry László.

A magyar embernek az a sajátosága, hogy mindenben szereti a multból kiindulni. Kezdem hát én is a multon, mert elikai megokolását óhajtom nyújtani soraimnak, melyek hatása alatt szeretném fölépíttetni azt a kolosszeumot, mely csakugyan hivatva lenne városunkat a hármassalát végvárává, a magyar kultúra védőjévé és erős terjesztőjévé emelni.

Nemzeti multunk homlokegyenest ellenkezik a modern kor egyik legnagyobb problémájával, — mely a humanitás fátyolával látszik bevonva: — a fegyverszünet, általános leszerelés, világbéke eszméjével. Nem azért, mintha talán ez a szellem nem találna kapcsolatot a magyar nemzeti érzéssel, hanem, mert géniuszunk emellett jobbra más alakra van építve s mi csak azon az alapon munkálkodhatunk tovább.

A babilloni torony óta örökös harcban töltöttük napjainkat. Fegyverünk hatalma végigsöpörté Ázsiát, megremegtetette Európát s a nyers erő, a vérből fakadó világség, retenthetetlen bátorság föltétlen hatalmat biztosított nemzetünknek időtlen-időkig. Rézsint lámadtunk, részint védünk, ahogy a helyzet kívánta, de megítpratív is megmutattuk az ellenfélnek, hogy az oroszláni nagyság bennünk gyökeredzik. S amíg fegyverről és erőről volt szó, a világ ezt nem is késéttőlünk elismerni. Valahányszor azonban karjainkat megpihentettük s békés úton iparkodtunk nemzeti nagyságunkat megszilárdítani, mindig csúfos vereséget mért reánk a végzel.

Mert ha örökös békét akartunk is s nemesi nyugalommal meg is kezdtük a megvalósítását, harcot kaptunk mindig a nyomába.

Keressük csak mindezeknek az okait! A kultúrállamok a szellemi életet helyezik előtérbe s nem a testnek, de a léleknek fizikumát foglalkoztatják. A lélek léte része s csodálatos alkotásokra képes. Szentékből akná, látható tesz; láthatóból épít, sejtésbe emel. A test nem tudja a lelket követni e munkájában, mert a test földhöz kötött, míg a lélek szabadon csaponghat. Szimbolumnak elég ennyi is! . . .

Mi, magyarok csak a föld rabjai voltuk idáig; a többi kultúrállamok az észet a szellemet dolgoztatták. Innen a mi visszás helyzetünk s ebből magyarázható a kicsinyülő árnyék is, mely bennünket ócsárlóink által beföd.

A nemzetek örökös harcban állottak és

állanak egymással. Ezelőtt többnyire földi léreken s eszközökkel, újabban főleg a szellemi alkotások terén. Azóta hanyatlottunk nagyot, mióta így változott a harci eszköz és tér. Többé már nem érvényesíthetjük harci vitéségünket a szokott alakban s távol vagyunk attól a tértől, melyen az ész fegyverével arathatnánk diadalt. Legalább ez soknak jól, rosszul megokolt nézete. Annyi azonban tény, hogy a modern kor legyvere az ész. Érdeke minden nemzetnek a másikat fölülmúlni.

Mi tehát, akiket e részben, az új fegyverkezés terén elmaradottsággal vádol a közvélemény, sajnálkozva vallhatjuk be, hogy ez a vád, ha nem is egészen, de nem teljesen alaptalan. Igaz, hogy ennek nem mi vagyunk az okai, hanem szerencsétlen végzetünk, mely annyi megpróbáltatásban részesített bennünket nemzeti mivoltunk óta, hogy a szelle fejlődés érdekében mindmáig nem is igen tehattünk lépéseket. Pedig lelki fogakonyaságunk bámulatos, versenyképességünk lagádhatalatlan, mit különben is fényesen igazol az utóbb elmúlt néhány évtized, mely szellemi terén nemzetünknek nem megvetendő helyet biztosított. Már talán utól is értük a műveltségükkel hivalkodó külföldi államokat. Legalább higgyük, hogy így van! Ha pedig így van, akkor csak egy utunk, egy kötelességünk lehet még, t. i.: tartunk is lépést a versenyzőkkel. Emellett azonban nem szabad feledni a nemzetnek természetadta testi-erejét sem, mert: ép testben lakik ép lélek, s mivel egyenlő szellemi erővel felruházott nemzetek között mégis csak az áll előtérben, amely nyers erőt dolgában is kiváló. Ez legalább tilalomtábla gyanánt figyelmezteti a vakmerőt, hogy a nemzet féltett szentélyébe behatolni ne merészkedjék! Ezt már géniuszunk szentesített tisztelete is megkívánja. Ne legyünk hűtlenek nemzeti érzületünkhöz! Építsünk erős barrikádok, melynek oltalmát nyugodtan, megvédve, küzdelemre sarkadva haladhatunk a biztos győzelem felé.

Ez a védő barrikád: a közművelődés.

Lelet örvendeztető tény az, hogy a közművelődés eszméje nálunk is a levegőben úszik már. Csak az a sajnálatos, hogy nem veszik mindnütt komolyan. Pedig ez az intézmény a közérdekű hasznokat s a kedvező körülmények kifejlődését is előmozdítja. Az a város, mely ezt az ideát magáévá teszi, rohamos emelkedésének alapkövét fogja benne tekinteni. Mert a közművelődés következményképen magával hozza, hogy hívei mindazon vívmányokkal, lelki

építményekkel s szellemi termékekkel megismerkedjenek, melyek a közművelődés tárházát kitöltik.

Természetes, hogy a közművelődést nem mint fogalmat szerepeltem soraimban, hanem mint megtestesítést, illetve megtestesülendő eszmét, mely eszmének hívei és buzgó követői az általános műveltség áldásos levegőjét szívják magukba, mely a lelkek csatájában a legerősebb fegyver s a leghatósabb paizs. Ez már magában véve is óriási lendületű ok s nagyon megszüvelendő kérdés, ugy egyéni, mint nemzeti szempontokból. De még nagyobb lesz, ha hozzávesszük, hogy élvezet, még pedig nemes élvezet is nyújt, szórakozást, mely megtörhetetlen acéllá edzi buzgó igyekezetünket s melynek biztos védelme alatt e szent idea a leglökéletesebb nagyságra fejlődhetik.

Vannak városok, hol szembeötöl az utólréhetetlen, áldásos hatás melyet a jól táplált közművelődési harc teremtet. Itt természetesen nem akarok azok leírásával foglalkozni, hanem inkább Csáktornyára s ezzel együtt az egész Muraközre is vonatkoztatni megokolásaimat, hogy az eszmét, melyet megpendíttem, itt, a Muraköz örhelyén, Csáktornyán megvalósítsassuk, mely egész körét hivatva lesz ragyogó fényvel betölteni, hogy sugaraiban boldog kedvetlással fürödhessünk.

Én idáig csak néhány röpke szóból, meg egy-két történelmi s földrajzi vonatkozású följegyzésből ismertem Csáktornyát; de az így szerzett ismeretek is elegendők arra, hogy Csáktornya helyzetét, körülményeit s multján és jelenén felépülő jövőjét célozva belássam, hogy az itt elterjedő nemzeti szellemnek oly hatalmas missziót kell teljesítenie, mellyel hazánkban talán csak kevés határszéli város vetekedhetik. E misszió teljesítésének számtalan útja van, de valamennyi között mégis legalkalmasabb a közművelődés eszméjének a zászlóbontása, mely minden igaz érzésű embert magához csalogat s megedzi erejét a kultúra nehéz harcára.

Teremtsünk tehát otthont a közművelődésnek: létesítsünk közművelődési-egyesületet. Ne riadjunk vissza e lépéstől, hiszen csak a kiindulás nehéz s utunk aztán már selymes pázsiton fog haladni. Ez az a kapocs, mely a társadalmi rétegeket szorosan összehívja. Ez az a fény, mely áldásosan besugározza az emberi elméket. Ez a fegyver minden rossz ellen s eszköz az isteni éretnyek, jóindulatok hazafias érzés, egymás iránti szeretet, tisztelet, becsülés megszerzésére. Ez mutatja meg azt, hogy az ember, méltóságot a lélek nemes mivolta, a szere-

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráin és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ára 120. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozzal ingyen postai szállítással. 687 7—58

letben való együttérzés s a szíveknek biztató, segítő együttudobogása teszi.

E lap jövő számában megemlékezem az egyesület szorosabb céljairól, alakításának s működésének módozatairól, mely ha helyes irányban halad, gyümölcseit hamarosan élvezhetni fogjuk.

Városi közgyűlés.

Csáktornya képviselőtestülete 1909. dec. hó 28-án tartotta meg a múlt évben utolsó közgyűlését Petrics Ignác elnöklété alatt.

A gyűlés során bemutatta a városbíró a szerződéseket, melyekkel a búzási szántóföldeket bérszerezte. A bérszerződéseket a közgyűlés tudomásul vette annál is inkább, mert az új bérlet a városra nézve 1633 40 K béremelkedést eredményezett. — A közgyűlés továbbá Kovács István, a Mayer testvérek-cég, Szivonacs Antal, dr. Sbhwarz Albert, a Gráner és Csakthurner-cég, Tkalcsesz Péter, a Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep részvénytársaság, Kántor Bernát pótadóglát leirta az állami adók után. — Jug Mihály kérvényt községi ingatlan vétele tárgyában a 30 nap közbevetésével megtartandó közgyűlés fogja tárgyalni. — Nehai Hirschmann Adolf községi illetőségét megtagadta. — A 193-12 K állategészségügyi alapot a közgyűlés gyümölcsözleteti s abból elsősorban egy hullaégető kemencét szerez be, majd utóbb teynezapállatok esetleges gyógykezelési költségeire fordítja, vagy esetleg a husvizsgálati szabályzatból kifolyólag felmerülő költségeket fedezi. — Jakopovics Antal segélyezés iránt benyújtott kérését nem teljesíti. — Az áll. elemi iskola felszerelésének javulását a szerződés IV. pontjára való hivatkozással elutasítja. — Scheffer Rezsőnek a zalaujvári út mentén elterülő u. n. Cigienica dűltől 1 hold területet 80 K-ért bérszerez. — Továbbá megkereste a soprani határrendőrségi kapitányt, hogy az általa elítélt egyének részére szükséges fogdahelyiség után az évi 100 K hasznobért engedélyt is kiutalványozza. — Végül névszerinti szavazással határozott a községi pénzek elhelyezése tárgyában.

K Ü L Ö N F E L É K .

Ohozzá! . . .

Őszi róza hervadása,
Lelkem fője sóhajtatása
Reád emlékeztem, . . .
Gyötörvén szívmem?
Őszi fűszakákon!

Holdvilágos őszi este,
S ezer csillag tündöklése,
Búcsúzó madárka
Édes dalolása:
Teged hoz eszembe!

Szép, . . . ragyogó őszi napon, . . .
Elmúlt, régi diákságom
Tűnő idejébe!
Némton a szemedbe:
Legoszegeléször! . . .

Akkor: gyermeki fű voltam,
Amikor megpillantottam
Szépséges lényedet! . . .
Tiltak tiszteltek . . .
S ma is érted élek!!

Hermatgyönyörűs őszi tájak! . . .
Mikor fője szívvel látlak,
Könyveim peregnék!
Írt rá hol keressek?? . . .
Hisz: Éred kesergék! . . .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVII-ik évfolyam 1-ső negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelttel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beiktatni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadást őrtenjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Dekkert József debreceni adóhivatali ellenőrt ugyanazon adóhivatalhoz a VIII. fizetésosztály 3. fokozatába való sorolással pénztárnokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Stadler Ida okl. tanítónőt a dékánfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Braun Margit dékánfalvi áll. el. isk. tanítónőt a rácalmási, Brenner Antal mezőkovácsházi áll. el. isk. tanítót az apatini áll. el. iskolához helyezte át.

— **Vizsgáló bizottsági tagok.** A város közgyűléséből kifolyólag az 1910-ik évre pénztárvizsgálók lettek: Benedikt Ede, Fejér Jenő és Kovács Lipót dr.; számvizsgálók: Gráner Miksa, Heinrich Miksa, Premec Miklós, Mózes Bernát, Fejér Jenő, Strahia Károly és Strausz Sándor; a községi közűdül utakon pedig Petrics Ignác városbíró és Sáfán Károly helyettes bíró gyakorolnak felügyeletet.

— **Koncert.** A helybeli áll. tanítóképzőintézet február elején fényes koncertet rendez. A koncert műsorozatát színvonalon álló ének és zeneműsorok fogják kitölteni. A hangverseny fénypontjait azonban Purcsi János zenetanár művészi cimbalomjátéka s Tichy Aladárné pécsi úrnő remek éneke fogják képezni. Purcsi János művészetéről kar szót is vesztegetni; nem egyszer volt már alkalma Csáktornya közönségének az ő bravuros játékában gyönyörködni. Tichy Aladárné úrnő sikeréről meg a pécsi jótékony multságok beszélnek. Az ő fenomenális hangja, kitűnő technikája, diszkrét hangszíneze előreláthatólag a csáktornyai közönségre is el fogják bűvölni. Szíves közreműködése bájjal sugározza be a képezei koncertet s már előre is nagymértékben biztosítja az idei farsang eme előkelő multságának ügyerköcsi, mint anyagi sikerét.

— **Meghívó.** A Muraközi Tiszti Önségélyző Szövetkezet rendes évi közgyűlését I. é. január 23-án délelőtt 11 órákor tartja meg az állami népiskolában a következő tárgysorozattal: 1. az igazgatóság évi jelentése s a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó tervezet bemutatása, 2. a felügyelőbizottság jelentése, a számadások és mérleg helybenjavulása s a felmentvény megadása; 3. a felügyelőbizottság (3 tag) és egy pótlag választása; 4. indítványok. Csáktornya, 1910. január 4-én. Zrínyi Károly elnök, Thorday János jegyző.

— **Nőegyleti közgyűlés.** A Csáktornyai Jólétegyezmény Nőegylet a mai napon délután 3 órákor az áll. kisdudóvó intézet egyik lautertermében évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai ezek: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv. hitelesítésére 2 tag kijelölése. 3. Tilkári jelentés az egylet 1909. évi működéséről. 4. Pénztáros jelentése. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 6. Az 1910. évben segélyben részesülő névoraának megállapítása. 7. Újabb kérvények segélyezésért. 8. Elnök, alelnök és tilkár választás. 9. Indítványok. Tiszteletteljesen kérem a nőegylet n. l. tagjait, hogy a mai közgyűlésre

minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Csáktornya, 1910. január hó 6-án. Özv. Hackl Károlyné nőegyleti alelnök.

— **Kórház-vásár.** Ezt a címet választotta a várostól megbízást nyert rendező bizottság (Bakos Géza dr., Fejér Jenő, Zrínyi Károly) annak a mulatságnak, melyet a Csáktornyan létesítendő kórház alapja javára a farsang folyamán rendezni készülnek. A mulatság célja, hogy mentől fényesebb legyen a jövedelem. Hogy minél nagyobb összeg gyűljön össze az intézmény javára, melynek megvalósítását oly nehéz szívvel várják s a vásár erre a legalkalmasabb. Árúciók kerülnek olt eladásra, melyeket a rendezőbizottság ingyen kap vagy mérsékelt áron szerez be. Kedves hölgyek lesznek az árusok, kik szeretetreméltó befolyásukkal bizonyára jövedelű adakozásra fogják készíteni a gavallér férfiakat. A vásár hosszadalmaságát pedig kabaré fogja éleníteni, melynek egyes derűs pontjai arra valók lesznek, hogy Csáktornyanak mulatni vágyó közönségét szórakoztassák. A vásárt e hó 23-án tartják meg a nagyvendéglő nagytermében, már délután 4 órákor kezdődik s 8 órákor táncmulatságban folytatódik, mely kiválólag kivrindg tart. A rendezőbizottság szép sikert jósol a kórházi mulatságnak; mert jellegénél fogva a hölgyeknek toalett dolgában fejtevést és nagy kiadásokat nem okoz, másrészt pedig választékos, gazdag műsorával nagy vonzóerőt fog gyakorolni a közönségre. A rendezőbizottság a maga részéről mindent megtesz, hogy a mulatság erkölcsi sikere teljes legyen. Hogy azonban megfelelő anyagi eredményt is járjon, ahhoz meg ugyszólván mindenkinek a támogatása szükséges. Ez okból a rendezőbizottság lapunk útján külön is megkéri a város közönséget, hogy elárulása tárgyakat adományozni sziveskedjenek. A tárgyakat Fejér Jenő úr lakására lehet küldeni e hó 20-ig. A teljes program jövő héten kerül a nyilvánosság elé.

— **Megbízás.** A földművelésügyi m. kir. miniszter, Zalavármegye erdőészeti bizottságának előterjesztésére, Kovács István szak-képzett erdőész, csáktornyai lakos, a perlaki járás áll. erdőészévé nevezte ki.

— **Gazdaköri gyűlés.** A csáktornyavideki gazdakör igazgató-választmányja m. hó 30-án d. e. 10 órákor Mesterich Aladár elnöklété alatt gyűlést tartott. Szenteh Dezső tiltár jelentést tett a kört közelebről érdeklő ügyekről. Így a kör tagjai részére beszerzendő gazdasági gépek és eszközök beszerzése érdekében folytatott levelezés eredményéről is beszámol. A választmány elhatározta, hogy a gépeket a Kühne cégtől szerzi be. A gépeket állandóan raktáron tartja, melyeket annak idején az érdeklődő gazdák megtekinthetnek. Ugyanezen a gyűlésen megbeszéltek a tavaszi magvak beszerzése ügyét is. Minthogy a kör tagjai még mindaddig igeu lanyhán vették igénybe a kör ezirányú tevékenységét, azért elhatározta a választmány, hogy újból fellívja a gazdakör tagjait, hogy tekintettel arra, hogy e magvakat már meg kellene rendelni, minél előbb jelentkezzenek s egyidejűleg a szükséges magvak nemét és mennyiségét is jelöljék meg.

— **Az utcák világlátása.** Az utcák jobb megvilágításáról már egyik múlt számbanban megemlékeztünk, amikor hirt adtunk arról, hogy Petrics Ignác városbíró intézkedése folytán a város közvilágítása terén határozott javulás észlelhető. Már akkor írtuk, hogy a lámpások az utcák szélén elhelyezett oszlopokról, az utcák középre kerülnek. A városbíró ebbeli törekvésével a

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržavanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.

Na pol leta . . . . . 4 kor.

Na četvert let . . . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY. Suradnik:
PATAKI VIKTOR. Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Zimske večeri.

Nekoji misliju, da je Bog zato dal duge večeri vu zimi, da se cim više moreju kartati. Med kartanjem se onda navčiju kleti, psovati, navčiju se jala, tam se rodi mržnja med predi dobrimi prijatelji. Drugi opet misliju, da je Bog zato dal duge večeri, da se polegneju vu zapecak i da spiju kak medved. Spiju dën i noć, samo da njim vrème prejde.

Ako bi ovi malo premišljavali, bi na nekaj hasnovitišega mogli obrnuti zimske duge večeri. Nebi se klatarili po krcmah po budih hižah, nego bi ostali lépo doma pak bi si napre zeli hasnovite knjige za čitati i čitali bi vučili bi se. Napre bi zeli novine i čitali bi iz novinah hasnovite štive. Dën-denes je jako dobro, ako človek malo dalje vidi kak do svojega nosa. Ali kak bu videl dalje, kak búde kaj znal, kad nigdar nikaj ne čita.

Naše novine su zato, da se narod vuči iz njih. Nije dakle vredno šparati onih par krajarov kaj je za novine treba platiti. Ako jeden človek nije mogućen naj se jih više skup stane pak naj jih više prištelja skup. I iz naših novin se mnogo more navčiti. Mi se trsimo obrnuti pažnju na sve kaj je medjimurcom hasnovito za znati pak to sve izpišemo vu novine. Vučimo vas vu gospodarstvu, peljamo vas na dobri život, mi smo Vam prijatelji, koji vam hoćemo dobro a ne zlo. Iz ovih novin bi si takaj nekoji hasnoviti večer mogli priskrbeti.

Ali nê samo čitanje je hasnovito za zimske duge večere. Vu dugim večeri človek i nekaj hasnovitoga more s rukom detati ili košare plesti, ili domaći celg popravlati ili kakve igraće delati za sejam i t. d. Najte se dragi smejeti, ako velim igraće da delate. Iz Magjarske na milijone i milijone penez ide vun svako ljezo za dečnije igraće. Zakaj ti milijoni nebi prinasa ostali. Te milijone bi si naš narod jako lahko zeslužil ako bi stel. Čujte samo kaj sam videl vu gornjoj Magjarskoj. Tót ima za 3 krejcare kulture i stem iz falat dréva izreže konja izreže husara, izreže drugu kavku živinu pak to na sto i sto komadov napravi, pofarba i proda tergovcom. Jeden takov mali konj košta vu stacunu po 30 krejcerov i više. Tót je sigurno za njega dobil 15 krejcerov. Ako vu zimi 4 takve igraće napravi na dën, onda vre mu je dën splatit. Ali napravi i više — Kad bi to tak i pri nas bilo, i pri nas bi si mogel tuliko zaslužiti svaki medjimurec na dën. I knam bi došli trgovci iskati i pokupiti igraće i tak bi se načinila čela trgovina stëm, opet bi malo menja milijonov vuu dali vu stranajski orsag. Nas medjimurec zna mala kolca male sane maloga konja, maloga osla, stolčeka, stolca i t. d. napraviti nikaj mu nije treba drugo kak dréve i za 3 krejcare kostura i farba i more si na dën zaslužiti po 2—3 korune.

Ako bi se jih više stalo skup i malo družtvo bi napravili, onda tak leži prodaju: ako je vu kojem selu već igraće rajši ide ta tergovec. Mi bi jim iz drage volje navuka dali i trsil bi se, da bi za nje trgovci zeznali.

Vidite na kaj se bi mogli obrnuti hasnovito zimske večeri. Sa delom i sa navučom bi Bogu služili, srečni bi bili jer bi vas blagoslovil Bog, ali sa kartanjem i razvuđanjem služite vragu, pak zato ste siromaškeši od dneva do dneva.

Razbojni čin jednoga Medjimurca.

Krivca su prijeli vu Zagrebu.

Strasno po živinskim je vu Trstu skončal jednu gospu jeden zločesti človek, samo da si penez za koje je znal da su pri njoj ksebi priskrbi. Strašnoga krvočelnika su vu Zagrebu prijeli i pri tom zgodom se je imenuval, da je Antun Mosmondor rodjeni vu Csáktornyi i da je bil tezak pod zadnje vrème vu Nemškoj. Od razbojstva obsirno glasiju pisma našega prijatelja iz Zagreba.

Zločinec vu Trstu.

Vu Trstu vu Via Rigata pod 742 brojom je stan Tkalčec Jožefa. Decembra 27-ga na večer je Tkalčecova žena sama bila doma. To je zločinec sigurno znal pak je zato pod večer išel vu stan Tkalčeca. Odmah se je hitil na ženu, kak divja zvër. Zadal njoj je s nožom nekoliko smrtnih vudarcov po glavi, tak dugo ju je mučil dok je vumrla. Onda ju je metnul na pod vu krv i počel je preiskavati po ormari. Sigurno mu je moralo poznato biti, da Tkalčec ima šparkasnu knjigu i više penez. Sve je sëm tam premetal, dok nije našel šparkasnu knjigu od zagrebačke trgovačke banke vu kojoj je bilo od augusta nutri plaćeno 380 korun. Knjigu je metnul vu žep, a za tem je seg-

Odreknutje.

(Konac liepe sanjarlje)

U niekom austrijskom varasincu se puno govori u sudbini niekog milijunaša. Životopis toga čovieka sadržava izbilja toliko romantičnosti, da kad bi danas bil blage uspomene Jókai Mór živ, pak bi za život toga milijunaša saznao, magjarska kniževnost bi iz njegovog zlatnog pera bila osobito liepim romanom povećana.

Vrlo su riedki slučaji u životu, uztrajnosti do konca, a na koncu odreknuća od svega. Klomu je potreban čvrsti karakter ili značaj, kakov današnjemu svijetu nije poznat, izuzev riedkih visoko naobraženih ljudih.

Takav čvrst značaj kažu osobe iz ove pripoviesti, ili da bolje rećem iz ovog istinskog dogodjaja.

Koncem šestdesetih godina bil je kod niekog francezkog aristokrata, grofa R. koj

je austrijanku imal za ženu, po kojoj je i dobil velika imanja u austriji, nadšumar Jaroslav W. u službi. On je bil izvrstan šumar u svakom pogledu, kak u uredjenju šume i drv, tako i u držanju i plodjenju divljačine. Gospoštija je tim pametnim i valjanim službenikom bila vrlo zadovoljna i kada je grofova obitelj na pramalije ili na love u jesen u grad došla, moral je nadšumar W. uvijek u gradu u njihovoj blizini biti, jer su ga vrlo štivali. U takovo vrème su i grofovska dieca, jeden sin i jedna čerka si našli baš povoljnoga pajdaša za svoju diečinsku igru, u nadšumarevom istih godinah starosti jedinom sinu, koji je sve tajnosti šume poznate ih im je kazal vodeći je šumom križ kraž i po tri — četiri ure daleko, da su onda dođući domov, na veselje grofa i grofice znali imati apetit kak mladi vuki. To je grofovskim roditeljem osobito bilo po volji, jer su im kroz to dieca bila zdrava i čvrsta kak

karike. Dieca pako medjusobno su se na toliko priučila, da je kod odputovanja grofovsk obitelji medju njihovom diecom i nadšumarovim sinčićem bilo i sužah.

Grofova obitelj je nekoliko godinah izostala tako, da nisu došli na svoja imanja u Austriju. Kada pak su onda opet jednoč došli i njihova dieca su se opet sa nadšumarovim sinom sastala, začudjeni su ti negdašnji u diečinskoj igri kameradi se gledali. Koja promiena? Karol W. sin nadšumarov je već osmu školu i maturu zvršil te je bil liepi devetnajst godišnji mladić iz njega postal, a bivša mala comtesa Eugenia je do liepe šestnajst godišnje dievojke narasla. Sida je dakako diečinskoj igri bil konec, ali miesto diečinskoga prijateljstva je nastala druga čud: ljubav. Kada su se jednom Karol i Eugenia po parku šetali, rekli su si, da jedan bez drugoga živeti nemože. Karol je odlučil marljivo se učiti, za da čim prije

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL” szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Csak akkor valódi, ha a „NIL” név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

nu za skatuljom u kojoj je prek sto korun više bilo papirnatih i drobnih penéz. Sve to je takaj metnuo u zep i stem otisel u noći, da ga nitko nije spazil.

Kad je Tkalčec Jožef dimo došel, opal je doli i omedlel je. Na stropot su iz dolnjih hižah dobežali gori ljudi na pomoć i komaj je Tkalčec k sebi došel. Odmah su došli i policaji koji su prolokol gor zeli od vidjenih.

Tkalčec je odmah telegrafiral u Zagreb na policiju, jer si je mislil da bude zločinec po novce isel u Zagreb u banku. Decembra 28-ga su dobili policaji telegrama od Tkalčeca iz Trsta Tkalčec je javil, da su mu zločinci zaklali ženu vkrali sparkasnu knjigu i zvun toga vkrali dvjesto korun u gotovimi penezi.

Zatém je došel i službeni telegram od policajov u Trstu. Policaji su odmah načinili sve priprave, da zločince primiju. U Banku su dali glas, da se penezi nesmeju vun dali, nego da se mora krivec prijeti.

Zločinec u Zagrebu.

Policaji su se zastavili na pažnju pred trgovačku banku. Njim je bilo već povedano znamenje, da kada moraju kovati krivca u zeleže. Tak okolo pol 10 vur decembra 29. vu jutro došel je u banku jeden visoki elegantno opravljeni dugoljastog lica mladić, sa malimi mustaći i crnimi runjavimi lasi.

Čisto mirno je zel vun iz zepa vkradjenju knjizicu i predal ju je kaseru banke. Kak je kasér prečitil ime na knjizici rekel je lepimi recmi mladomu človeku, naj se sedne, dok on izračuna koliko imna dobiti. Na to se je mladić sel i tak se mirne duše ponašal kak da niti on nebi bil krivec. Odmah su dva policaji skoćili u banku i brez toga da bi krivec se mogel braniti okovali su ga u željezo i otišli su šnjim na policiju. Na to je poblđil krivec kak snég. Na policiji su ga previziterali i našli su pri njemu 97 korun 12 fillerov gotovih penéz, jednoga revolvera nabitoga, dvé srebrne vure, oštro nabruseni veliki nož s kojim je zaklali ženu. Zatem je bila pri njem jedna težačka knjiga na ime Hrusóczi Ferencza izdana po varme-

gijskim sudcu u Csáktornyí 1888. ljeta, do vezda je bil težak u Nemskoj. Zatem su ga zaprli u rešt, gde čeká svoje preslušanje.

KAJ JE NOVOGA?

Poziv na predplatu.

Ovoga ljeta su u 27. tečaj stupile naše novine. 17. ljet se borimo već za medjimurce i za njihovo dobro, i moremo reći da ako i ne sve, nekaj zmed onih željah, koje smo mi na svetlo donesti i zavzeli se za nje se je ipak spuniło. Zvun toga smo podučavali narod, davali mu navuke na dobro, čuvali smo naše medjimurce od smeti čuvali smo je od klatarov, koji su hoteli norce napraviti iz njih. Moremo reći da su ove novine bile on zid, kojega ilirski jezik nije mogel zavzeti i ovim novinam se more zahvaliti, da naš narod još medjimurski govori.

Kak su vu prošlosti, tak budu i vu dojdčnosti samo megimurski svet služile naše novine. Mi medjimurci budemo samo tak dugo medjimurci ostali, dok pod Magjarsku domovinu spadamo i dok smo verni njoj. Treba je da se navčimo lepi jezik magjarski. Toliko more zahtevati naša domovina od nas. Pak zato naš list takajše i vu magjarskim jeziku izlazi.

Naše novine dakle imaju lepi cilj pak je zato vredno, da svaki si naj predplati na nje. Vnogo pišeju, ali zato su ipak fal. Malo je novin, koje bi tuliko pisale pak zato ipak tak fal bile kak naše.

Predplata naših novin je :

Na celo ljeta . . . . . 8 korune

Na pol ljeta . . . . . 4 „

Na ferialj ljeta . . . . . 2 „

I najsiromaskeši človek bi si mogel za ferialj ljeta pristelati naše novine tak su fal. Dobro bi bilo dakle, ako bi sada na zimске večere više se njih skup stalo i pristelati bi novine.

Prosimo naše čitatelje i prijatelje naj širiju ovoga lista med narodom i naj se i oni trsiju, da čim već predplatnikov priskrbiju.

Redakcija Muraköz—Medjimurja

— **Vumrla je**, kak nam pišeju vu Perlaru gospa László Józsefa rodjena Maltersdorfer Ada vu 23 ljeti svoga života. Samo 5 ljet je bila zamuč. Prošloga meseca 27-ga je vumrla. Naj počiva u miru.

— **Kradja**. Vu Kisszabadki jako radi imaju domaču mestriju. Tak ju radi imaju da ako nemaju peneze da si ju kupiju. Bogme vu noći potereju ključence i lokote pak onak ideju po nju. Prošloga ljedna su vu jednoj noći načinili to i odnesli su 34 komadov velikih košarah, zvun toga ves ceig, koji je bil tam skupa spravljen. Kvar je veliki, ali bude se namesiti, jer žandari nebudu mirovali, dok krivce neprimeju.

— **Zbiranje notariuša**. Vu Belici bude ovoga meseca 12-ga zbiranje novoga notariuša.

— **Trnje vu blaženim životu**. Za blaženi život veliju ženitbu, ali zato ipak ima trnje, kak svako blaženstvo. To nam more posvedočiti Novak Györgyova žena iz Lohovechegya, koju je muž sa jednom špičastom batinom ves spikal. Žena betežna leži a muža su prijavili.

— **Repača** se sve bolje i bolje približava. Zvezdoznanci su zračunali, da se bude sa slobodnim okom već vu aprilu mogla videti. Veliju da sa repom bude pomela i zemlju, ali se nemamo kaj bojati od nje jer joj je rep redkeši, kak luft na našoj zemlji.

— **Daruvanje**. Za kreštelovačku rim. kat. kapelu su vu najnovše vréme sledeci dari dospeli : Gerő Tibor dr. Budapest 2 K.

— Szinegh Zoltánova gospa 5 korun 40 fill.

— Szűcs Géza Szolnok 5 kor. 50 fill.

— Varmegjinski sudec Verespatak 2 kor.

— Németh Irén Tisza-Keszi 2 kor. 50 fill.

— Pestvarmegjija 382 kor. 20 fill. — Ob-

ramba Srce Jezusa Budapest 46 K. — Tren-

csénvarmegjija 5 korun 88 fill. — Pulszky

Agost Neveljenfalu 1 kor. 46 fill. — Sve-

skupa 452 kor. 94 fill Sa tēm je do vezda

nabrano 4547 korun 14 fillerov. Svim onim

koji su nabirali i darovali najtepsa hvala.

Nové dare prosi Molnar Pál Kreštelovac z. p. Dezanovac (Slavonia). Za svakoga darovatelja bude se na prošćenje sveta meša služila, dok bude kapelica stala.

existenciju polučil, koja će mu dati pravo pred roditelje svoje drage stupiti i za njezinu ruku je zaprosil. To su od obijuh bile dietinske nezrele sanjarije, a nijedan od njih nije pomislil, da se grofovski roditelji tomu na svaki način protivili budu.

Sladkom tajnomi svoje prve ljubavi otišei je Karol W. na sveučilište i tam se je povdral nauku lučbe (chemie) tolikom marljivostju, da je svojimi nauki u propisanu vrienaz gotov bil, te je i u jednoj tvornici cukora u Českoj odmah bil namešćen.

On je svojoj dragoj Eugeniji, koja mu je sveudilj verna ostala, pisal i u pismu zapital, jeli bi sada kakli snubok smel pred njezine roditelje stupiti. Ona je tim bila spozrazumna, samo mu je nauk dala, da do jeseni počeka, dok njezin otac dojde na svoja imanja u Austriju na love. Karol je sada bil najsrjetniji čoviek ovoga svieta.

Kada pak je u jesen grofovska obitelj izbilja došla na svoje imanje u Austriju, izprosil si je Karol, mali, kratki dopust i došel je iz Česke, gde je bil u službi, domov. Sastanak je bil vrlo srdačan. Grof i grofica su se veselili, da su sina, svojega viernoga nadšumara videli obskrbjenim. Karol W. je taj srdačni primitak držal dobrim znakom

u svojoj ljubavnoj stvari, te je i odmah svojim snubocenjem na svetlo izasel. Čim je Karol za ruku Eugenijinu otvoreno zaprosil, preobrnila se je grofova srdačnost u zdeno sustegnutje. Grof mu je odprto izjavil, da ženitva med njim i Eugeniom nije moguća, pošto on za ženitvu »Mesalliance« nikada svoju dozvolu dati neće.

Pun žalosti ostavil je Karol grofovski grad. Dole u parku se je sastal sa Engeniom, koja ga je onde čekala, a kad joj je povedal, da je po grofu odbijen, zaklela mu se je, da neće nikada ničija druga biti i njemu uvijek verna ostati. Karol je plačući dievojku batrivel i rekel, da će u sviet oditi, onde si ime učinili i imetka pribaviti; onda će opet dojt i opet svoju dragu dievojku pri grofu snubočiti.

I kako je rekel, tako je i učinil.

On je ostavil Europu te je otisel u Ameriku, gde su za onda vrstne kemičare tražili. Dobrimi preporukami providjen, dobil je na hitrom vrlo dobru službu u fabriki za furbanje. Sreća je pratila toga marljivoga, vrstnoga i mladoga čovieka tako, da je za dvie godine već postal direktorom nieke velike kemičke fabrike sa plaćom od 12.000 dolara ili u našem novcu 60.000 krunah. U pre-

kidnom dielu trsil se je uvijek sve dalje i dalje napred. Na skoro si je svojimi mnogimi iznašastji pribavil ime, i u svojoj struci izvanredne namiestaje. Jedno društvo bude utemeljeno, koje je Karolove patente na njegova iznašastja za skupe novce kupilo, za iste hasnovito izrabiti moć, velike »Etablissemente« podignulo i Karola u njih vrhovnim ravnateljem, sa ogromnom plaćom i dielnikom na čistem dobitku postavilo.

Poduzetlje je cvalo i Karol W. postane u stanovitom vremenu milijunašem. Sreća ga je sledila tak, da kaj je u ruke prijel, sve je dobro izpalo, novac mu je samo onak od svih strana u potocih pritekal. On je zelel, da mu i roditelji u Ameriku dojd, ali ovi se nisu mogli od svoje domovine otdrći. O svojoj dragoj Eugeniji je čul, da je sva snubocenja raznih grofovah i barunah odresito odbila i to ga je činilo presretnim, jer je u tom videl njezinu nepokolebivu ljubav naprama sebi. On je njoj više krat pisal, ali odgovora nije nikada dobil. Njegovi roditelji su mu priobćili, da im je Eugenija pripoviedala, da njezin otac sve listove na nju i od nje strastveno kontrolira i svi moraju kroz njegove ruke projt, samo da si nebi sa Karolom W. dopisivala.

— **Vrème.** Nikak neće zima biti. Vežda je malo počel sever puhati, ali snega još nije donesel. Bog zna kaj bude iz toga. Da bi trda zima bila i nesnaga bi bolje poginula. Ali ako bude tak onda bude na protuletje čuda črvov i gusenica.

— **Velika nesreća vu Novigradu.** Vu Novigradu (Hrvatska) ran na polnočku su se spravljali ljudi. Put, na kojem k cirkvi treba iti, kroz jedne vode ide. Novi most je išće ne bil gotovi, zato su se ljudi s čonom morali prek voziti. Vu jednim čonu 30 clovekov su bili. Da je te čun posret vode došel, nekvi pijanec pričnel gibati. Čon se najenput zatopil, a od clovekih 21 su vu vodi poginuli.

Od ove nesreće tako pišēju druge novine: Vu Novigradu ljudi s celom seregom su išli na polnočku. S čonom su morali iti prek kroz jedne vode. Puce s velikom smećom, dečki s mužikom i steklom su se žurili vu čon. Dok su se stari, koji već pamet imaju, vozili sve je po redu išlo. Ali da su već pijani mladići došli, vidlo se već, da bude se nesreća pripetila. Vu jednim čonu 30 mladić se sedel. Svi mladi dečki, puce, snehe. Veselo su popevali, vikali, dečki su streljali i pili. Svaki je našel sebi jednoga para s kojim se zabavljaj, petal i kušoval.

Ali te ljudi su pozabili, da vu Bogovu hižu, vu cirkvu ideju? Jer smije clovek iz Boga norca delat? Nesmije!! Što njega ban-tuje, kaštiguvan bude! Dobili su kaštigu i te nesrećni mladići. Da je čon došel posret vode, jeden pijanec ga pričnel gibati. Čon se pobrnul, a ljudi su vu vodu pali. Što je ne pamet zgubil i što je znal plavati oslobodil se, a drugi pak vu vodi su poginuli, Do polnoći 21 mrtvoga su iz vode vun sueli.

— **Boj s lugarima.** Strašni cloveki su raubšiceri. Navek bi radi vadasili, kaj samo vidiju sve bi radi postreljali. Ako nje lugar negdi zgedne, raj siromaškoga lugara zakoleju, nego prijati se nedaju. Proti raubšicerim sigurni zakoni su odredjeni, ali oni niti od toga se ne bojiu.

Sada pak od dvoje meste nam pišēju da med raubšicerimi i lugarim veliki boj je bil. Vu Udvarhelyu Vass István i Dravec János raubšiceri ođišli su na vadasiju. Stre-

lanje su spazili Jádi István i Bencsik József lugari. Ođišli su vu šumu glet, da što strelja. Da su zgednuli raubšicere, prošili su nje, da puške neka daju njim. Ali raubšiceri na tom s streljanjem su odgovarali. Da su već lugari vidli, kaj ako se ne braniju, morik i život zgubiju, pričneli su i oni streljat. Boj se samo unda svršil, da su već obedvoji raubšiceri na zemlji ležali. Vass István je najenput vumrel, a Dravec János pak vezda vumira. Druga se polek Debrecena pripetilo. Prvi dan Božica Kovács József lugar je ođižel vu hatar, jer je sve vu redu. Kak hodi na hataru zgedne Bodó András raubšicera. Ran na jednoga zajca je ciljaj s puškom. Da je Bodo zgedil lugara strelil je pušku na njega, i prične bežati, Šreti su lugara na lici trefili. Kovács lugar je vezda škričal: »Poznam te galženjak, ti si Bodo.« Da je to Bodo čul pušku je na kuglu zabil, i strelil je na lugara. Kovács lugar je opal i najenput je opal i najenput je vumrel. Bodo András raubšicer vezda je već vu reštu.

GOSPODARSTVO.

Pepel vu gospodarstvu. Vu gospodarstvu je pepel jako hasnovit. Ja sam ga probal pohasnovati i morem reći da je pepel hasnovit. Na protuletje, kada je već moći videti, koja sětva je zahirjena, ovu sětvu sa pepelom moremo opet podpomoći, da bude jaka i da budeno dobro žetvu imali. Vu tihim, vedrenim vrěmenu posejajmo po sětvi pepela. Ali na to moremo paziti, da kad sejamo pepela, onda već rosa nesme biti na sětvi, jer ako po rosi sejamo onda još škodimo i nē hasnimo. Za kratki par tjednov bude se sětva po posejanim pepelu počela bolje zeleniti i ojačati. Dobro bi bilo ako naši gazdi pepela nebi hitali vkraj, nego bi se trsili pepela skup spravljeti i tak na protuletje ga pohasnovati. Najpriličneše je, jednu trugu kam pod krov deti, i svaku jutro pepela iz kuhnje i hiže vu nju metniti.

Ravna porcija. Kak jedne novine pišēju 1909. ljeta je 258 milionov 677 jezer 128 korun ravne porcije plaćeno nutri vu orsačku kasu. Još 1908 ljeta se je računalo, da bude 1909 ljeta 241 milijon plaćeno, kak vezda vidimo skoro 18 milijoni je više plaćeno kak se je mislilo.

otmieni društveni položaj? — Noć mu je prošla bez sna; a kad se je drugo jutro ustal, bil je njegov plan posve gotov. On još istoga dana ostavi Pariz te se odpelja vu domovinu.

Tri dana kašnje stal je pred provincijalom kloštra, koj se je ne daleko od njegoveg doma nahadjal. Začudjeno je slušal pater odluku Karolovu, kojega je još od dietinstva poznaval, da sada hoće vu klošter stupiti. I kad ga je zapital za razlog toj odluki, izpripovedal mu je W. cielu poviest svoje nesudjene ljubavi, na što mu je pater provincial odgovoril: »Dragi moj Karle, ja si mogu lahko tvoju zdvoynu žalost i potištenost duše predstaviti, ali klošterska vrata ti nemogu za sada odpreti. — Medjutim, — ako bi do danas godinu danah tvoja želja za mirom i samotom još uvijek tako čvrsta bila kako je danas, onda mi dođi opet i onda ćeš naš postati.«

Prije osam dni se je ta godina probe izpunila i Karol W. je kak novicijus vu klošter stupil.

Em Kollay.

Kuliko je zraslo žitka i krumpěra vu prošlim ljetu? Vu Magjarskoj je 1909, zraslo pšenica 30,849,333. — hrzi 11,957,137, — ječmena 15,647,453, — zobi 13,392,947, — kuruze 41,114,378, — i krumpěra 49,646, 674 metercentov. Tak je najme to složil skup štatistički ured, koj iz svake občine posebno dobi svoje podatke.

Novo gospodarsko društvo. Kak nam javljaju vu Balatonalmádi se je utemeljilo novo gospodarsko društvo. Predsednik mu je Bauer György vlastelin, podpredsednik Nagy Péter, kasēr Duda Péter, protokolista Rónay Károly.

Štranjko žito. Vu Magjarsku je od decembra 12 — do 16 dovoženo 188,317 metercentov pšenice i to iz Nemske 1406, iz Ruske 67,314, iz Romanie 124,524, iz Srbije 5073 metercentov. Štrajnske kuraze je donešeno 2,577 metercentov i to iz Argentine 902, iz Romanije 1594 i iz Srbije 81 metercent.

Dražėši bude sopun. Kak jedne novipe pišēju austrijski fabrikanti su odlučili, da povekšaju cěnu sopuna. Dobro bi bilo, da naši fabrikanti na to još menjše cěne napraviju, tak budu vun porinuli iz našega orsaga nikaj vrědni štrajnski sopun.

Magjarska sol vu Srbiji. Serbijska vlada je pogodbu sklopila sa Magjarskim trgovačkim dioničkim društvom na 10 ljet, da ovo društvo mora svako ljet za 7 milijonov soli voziti Srbiji.

Peštanska magjarska trgovačka banka, to je najvećša banka dencs vu Magjarskoj i najbogaleša. Ima 42 milijone korun vrědnosti vu dionicah a 52 milijone 200 jezer korun pak vu pričuvnoj svoti. Dakle sve skupa 94 milijonov 200 jezer korun. Ova banka je sada i vu Bosniji postavila filijalku sa 8 milijoni početnimi penezi. Ta banka vu Bosniji je utemljena ovoga ljeta i vnogo je bilo svadje zbog nje, jer austrijanci neglediju sa lěpimi oči, da se jedna magjarska banka širi. Peštanska magjarska trgovačka banka bude 1911 ljeta 70 ljet stara.

Prošnja Prosimo naše čitatelje, naj nam na jednoj karti napišēju kak stoji vu njihovoj okolici sětva. Mi budemo to štampali vu novine tak bude barem svaki znal, kak gđe stoji sětva. Zvun toga, gđe je vu kojem selu kakvo društvo molimo, da nam ovo društvo nekaj piše od svojega položaja. Mi budemo jim zahvalni za to.

Urednikovi odgovori.

Našim poštuvanim čitateljom dajemo na znanje, da budemo svaku nedelju na ovim mestim odgovor dali svakomu, koj se k nam obrne sa kakvim gud pitanjem. Zato si svaki naj svoje ime lěpo podpiše da budemo mogli znati ko je to, koj pita kaj od nas. Nekoji budu morebiti čekati morali na odgovor, ali to jim naj nezeme volju, jer morebiti pitanje, koje moramo razsvetliti je teškoše, pak zato nam više posta da, dok ili po zakonskih knjigah ili od vaućenih za to ljudih dobimo odgovor. Za atros je dosta ako se piše „Gosp. Urednik „Medijumija“ Čaklornja.“

Naši odgovori budu takvi da bude se svaki mogel nekaj navēiti iz njih. Zato je naj svaki navēk dobro pre čita i to zato jer vi ste već višeput pisali vu naše novine. Ali kak gđe je već poznato vašo pero pred nami, vašoj prošnji ipak nemoremo dosta vćiniti jer mi se ne slazemo s vami vu tēn, da štrekariju do neba svimisi. Pod zadnje vrěme su vnogi i vnogi huda glase pisali nam od štrekarije, a mi se od dneva do dneva osvedećimo, da štrekarija nije dobra za megimurski narod. Vnogi i vnogi se tam razvudaju, pokvariju, to znamo, ali to nēsmo još čuli, da bi si koji barem jednoga krajarca prikrēl zmed štrekarov. Svaki se je navēil fest lumpati, kartati po nečistih hižah hoditi, duga napraviti, ali poštenja se jih je malo našlo. Ne mislimo to na vas, jer ima i med štrekari poštenih ljudih, ali malo jih je. Pokvarjene su duše. Na đen i na đen čitamo od takvih gđe kaj zloćestoga napraviju, a i ovaj zloćene koj je vu Trstu zaklal onu nekrivu ženu Mosmondor, kak čujemo je takaj štrekar bil!

Po vriemenu su i Karolovi roditelji jedan za drugim poumrli bez da su sina još jedan krat videli. I sada ga je nekaj samo vleklo vu domovinu. Želje je grob roditeljah si posietili, a ktomu — mozbit ga sreća čeka — mozbit se je u tih petnajst godinah, što nije bil vu domovini, ipak grofova tvrdoglavost glede Eugenije, njemu u prilog skrhala.

Karol je sel na ladju te se je odputil vu Europu. Kakti siromaški kemičar je domovinu ostavil, kakti višestruki milijunaš se vraća. Pošto je na grobu roditeljah svoje molitve obavil, odpeľjal se je u Pariz, gđe je grofovskah obitelj živila. Došav onamo, otisel je u grofovsku palaću, gđe su ga vrlo prijazno primili te se je grof ob ovom i onom njegovom iznašastju, kojemu je već glas naprvo u Europu došel, zanimanjem razgovaral. Kada pak je Karol zapital za Eugeniju, bil mu je odgovor, da je ona još prije pet godinah u klošter med opatice stupila.

Porazen tum postom, koja mu je njegova sva ufanja za posediovati svoje drage uništila, tetural je je bez cilja po parizkih ulicah, kakti na to rekuć bez pameti. Kaj će mu sad njegovo bogatstvo? Kaj povoljno

Osobito nam židno opadne pred oči, da se vi nemški podpišete. Jeli ste vi moj dragi sišm malo vekaj gospon, da se nemški podpišete. Vidite to nas boli, da medijunec ide vu Nemšku za tri ili četiri korune delat na den neprist para si nikaj jedino tuliko mu je hasna da se navči malo »baoklasti nemški. Jeli Vam nebi bilo više hasna, da bi vi Magyarskoj gledali delo, dč bote platiu človeka a zvun toga ste vu svojoj domovini nepozabite magjarski gorotii i nenavčite sa avakojačke razvuzdanosti.

Marosecz Gy. Čudnovito je kuliko nas ljudi pita za Ameriku. Tak i vi. Dakle mi budemo vam sve pravilno povedali. Koj hoće vu Ameriku iiti 300 korun mu je potrebo za strošek, dok dojde na mesto. Tam se nekomej odmah trefi delo, a nekoi more čekati, dok delo dobi. I to smo želi od takvih, da koj morekaj dati »Básu tojest delovodji, on predi dobi delo. Tak onda na den zašluzi po 1 ili 2 dollare, kaj je po našim penezu 1 dolar skorom 5 korun. Koj ima delo i črez žeto je vu Ameriku po 800 ili 1000 korun pošlje dimo na žeto. Ali za te penezu mora dobro delati, kak je to i naravski, jer brez dela je nikaj nič. Najbolje je ako se ide črez žeto, ali si svaki oprađre mora putovni list (passus) van žeti od varmegije. To vam more reči da mi za menjšu pogibelj držimo Ameriku kak »strokarju. Još to: Vu Ameriku nemora človek nikakvu mestriju znati. Tam svaki vu ono delo stane delat vu koju hoće. Tjeden dni more biti kovat a drugi tjezen mesar, tam je slobodna meštrija. — **Devojka.** Ako je istina, da je on otec detetu i ako on nekaj ima, tak bude sud sigurno odsudi, da mora detetu za zadržavanje nekaj platiu. — **Birov.** Vi nam pišete da ste Vi dober magjar. Tak je i trefa. Tak mora biti svaki medijunec. Na vašoj gratulaciji Yam šlo zahvalimo i Vam takaj sve dobro želim. — **Sarics M.** Za siromska decu se skrbi »Gyermekvédelmi Liga» Budapest. Pišite tam alii prijte zemite iz občine svedoču i prosite g. notariuša, da vam pomore. Ako decu primju, onda je daju zvučiti za poštene ljudi. Takov zavod je vu Szombathelyu vu Pécs-u i vu više mestah.

Na ostale liste budemo vu sledecim broju dali odgovor.

Čabona árak. — Čiena žitka.

mmázsa	l m-cent,	kor.	fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25 00 —	
Rozs	Hrz	16 50 —	
Árpa	Ječmen	13 50 —	
Zab	Zob	13 50 —	
Kukuricza	Kuruza nova	12 20 —	
Fehér bab uj	Grah beli	20 00 —	
Sárga bab	> žuti	16 20 —	
Vegyes bab	> zmėsán	14 10 —	
Kendermag	Konopljenseme	16 50 —	
Lenmag	Len	21 00 —	
Tökmag	Košćice	27 20 —	
Bükköny	Grahorka	14 00 —	

A Nagy Gábor-féle
DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléshez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánni vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és obköl kinézheti mindenki, hogy miként iltesse el, kezelése pedig metezés kapálás és feltetésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani permetezni, kénprozi nem kell, nem árt ennek a filoxera és bimbója, vesszője tölben soha el nem faj. Holdanként átlag 35 hektólitert terem egy bimbóból 3—4 fűrt fejtődik. Valódi bótérmő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad öszetevészenli más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle DELAWARE szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit kél el, mint más borok. Kóstoláért egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A Delaware-szőlő bővebb leírását, természetnek királyi közgyűzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó **képes árjegyzéket** ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velém címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőültvényokról, lugasültetéséről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY posta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.
675 4—5

alappán elrendelte, minek folytán végrehajlatónak 270 K tőke, ennek 1907. évi január hó 7-től jár 7% kamatai 81 K 99 fill. per 26 K 40 fill. végrehajtás kérelmi 22 K árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószág területéhez tartozó és a robádhegyi 373 sztkvben 264/b hrsz. egész ingatlanra 173 K becsáron a robádhegyi 197 sztkvben 265 hrsz. egész ingatlanra 520 K becsáron, a robádihegyi 193 sztkvben 292 hrsz. egész ingatlanra 1500 K becsáron

1910. évi jan. hó 21-ik napjának délelőtt 10 órákor

Robádihegyi községhezánál dr. Richter Samu muraszombati felperési ügyv. vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek felénél alacsonyabb áron a 292 hrsz. ingatlan 2/3-nál alacsonyabb áron pedig a többi ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papírral a kiküldött kezéhez letenni és pedig 17 K 30 fill. 52 K és 150 K

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanattól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naplótól számított 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. 714

Háztelek eladás.

Csáktornyai a Királyi Pál-utcában üzleti sarokháznak igen alkalmas telek eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Kovács István
Széchenyi-utca 13.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
patéika

egy régiónak bizonyít hátszer, mely már sok év óta legjobb beázószószének bizonyított közvényénél, oszónál és meghűtésénél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan eredeti árveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyrel és a Richter cégjegyzésével ellátott dobozába van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

3530/ik. 909 I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság közhírre teszi, hogy Karabélyos Elek alsólendvni ügyvéd által képviselt Magyarr agrár és járadék bank részvénylársaság és csatlakozottanak kimmondott Zakai Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt muraközi takarékpénztár részvénylársaság végrehajlatknak Vinkovics Adolf és neje Zalog Mária Márczius Jakob és neje Zalog Ilona cseresnyési lakosok végrehajlat

szenvedett elleni 4500 kor. tőke, s jár. iránti végrehajlati ügyében az árverést az 1881. LX. t. cz. 144 és 146 §§ ai alapján elrendelte, minek folytán I-ső rendű végrehajlatónak 4500 K tőke, ennek 1908. évi január hó 10-től jár 8% kamatai 168 K 95 fill., per, 53 K 75 fill., végrehajtás kérelmi 47 K 95 fill., már megállapított árverés kérelmi árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből és II. rendű végrehajlatónak 300 K tőke s jár. ból álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószág területéhez tartozó s a cseresnyési 269 sztkvben 123/3, 123/5 hrsz. alatt Vinkovics Adolf s neje Zalog Mária-nevén álló ingatlanok 118 K becsáron az u. o. 316 sztkvben 283/2/b hrsz. alatt felvett ugyanazok nevén álló ingatlan 86 K becsáron, az u. o. 356 sztkvben 262/b és 91/b hrsz. a, felvett ugyanazok nevén álló ingatlanok 270 K becsáron, az u. o. 355 sztkvben 68/b hrsz. alatt felvett Márczius Jakob és neje Zalog Ilona nevén álló 231/5 hrsz. ingatlan 117 K becsáron, 250 hrsz. ingatlan 213 K becsáron 47/a hrsz. ingatlan 1327 K becsáron 221 hrsz. ingatlan 264 K becsáron, az u. o. 156 sztkvben ugyanazek nevén álló 231/4 hrsz. ingatlan s ehez tartozó legelő és erdőilletmény, 217 K becsáron

1910. évi jan. hó 24-én d. e. 10 órákor

Cseresnyés községhezánál Karabélyos Elek felperési ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek 2/3-nál alacsonyabb áron az ingatlanok el nem adhatók.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papírral a kiküldött kezéhez letenni és pedig 11 K 80 f. 8 K 60 f. 27 K 11 K 40 f. 11 K 70 f. 21 K 30 f. 132 K 70 f. 26 K 40 f. illetve 21K 70 f.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részben mégpedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naplótól számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. 715

Zongorák és pianinok

ujak valamint átjátszottak olcsón kaphatók

Schmidt Ede karmesternél Csáktornyan.

Liliput Mignon 130 cm. hosszú, gyönyörű hanggal.

4479/ik 909. I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírószág közhírre teszi, hogy dr. Ritscher Samu muraszombati ügyvéd által képviselt Neumann Adolf muraszombati lakos végrehajlatónak Zsapáncz Balázsné szül. Csecsinovics Katalin kercesei lakos végrehajlati, szenvedett elleni 270 K tőke s jár. iránti végrehajlati ügyében az árverést az 1881. LX. t.-cikk 144. 146 §§ ai

Számítalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Budapest V., Lipót-körut 22.

Ajánlja úgy cséplőgép, mint malom-üzemre legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógáz-motorjait, melyet V., Lipót-körut 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező ujdonság!

Ezen motorok egyenletes járásuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Olcsó árak részletfizetésre!

Egy darab

kétoldalú lemez

4 K.

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl

legújabb felvételt kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra jegyzőket bérmentve küldünk:
Graner Testvérek, Csáktornya.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Szőlő-oltvány

szőlővesszőről és borról NAGY KÉPES ÁRJEJ-ZÉKEMET

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlő-telepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai alma és gyökereken vesszőkből, a világ-hírű Delaware-ből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím:

Szűcs Sándor Fia, szőlőtelepe

BIHARDIÓSZEG. 652 12-24

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémáru Részvény-Társaság
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/16

Helybell elárusítók:

Rosenberg Rezső, Welsz Sándor, Mráz Test-
601 21-50 vérek, Bernyák Károly utóda.

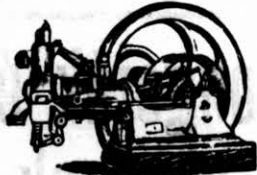
A Benedikt-féle házban (Kosuth Lajos utca 5. sz.)

egy üzlethelyiség lakással

vagy csak lakás, azonnal kiadandó.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-

motorokat „lokomobilokat”
valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

Egytetemes Generatorunkkal

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

647 11-20 Vezérképviselet:
Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyrédmű közönséget, hogy **1910. január 5-én megnyitjuk hetihetét üzletágunk X. csoportját**, amelynél:

hetenként legalább **1 korona** (= egy részlet) fizetendő;
a befizetés **184 hétre** terjed;
a **184 hét** lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után **200 korona** fizetetik vissza;
a **16 koronát** kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;
ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli;
minden **1 koronás heti** befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsön-előleg kérelmezhető adóslevélre;
100 korona kölcsönfelvétel után hetenkint **14 fillér** kamat (=7.28%) fizetendő;

a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;
elköltséget, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;
beiratási díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.
A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levéltileg közölni, ahol is egyébb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

699 5-5